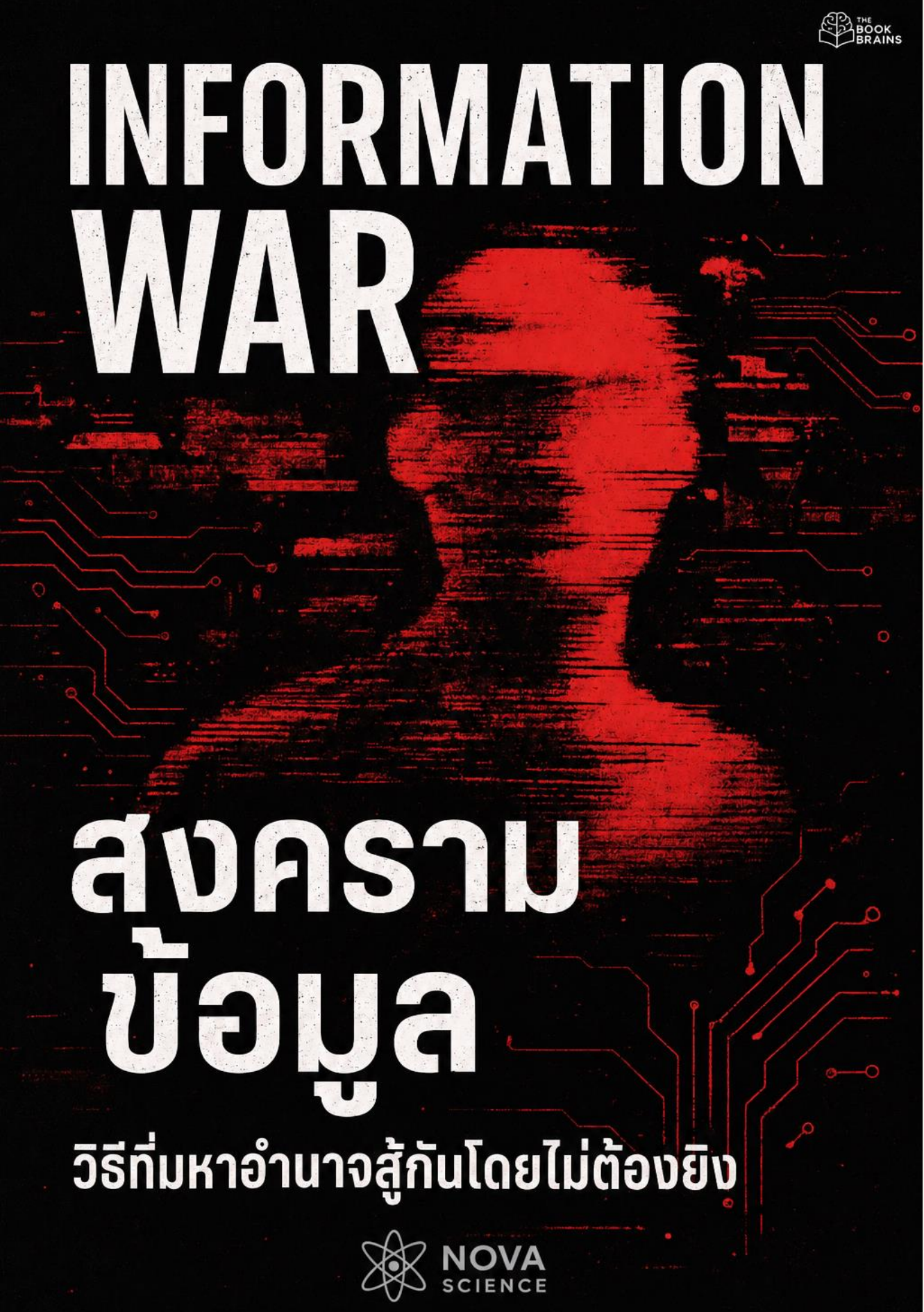
THE BOOK BRAINS

INFORMATION WAR

สงครามข้อมูล

วิธีที่มหาอำนาจสู้กันโดยไม่ต้องยิง

NOVA SCIENCE

ผู้จัดทำ : ศักดิ์สุตา ฉันทเตยานนท์

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ห้ามทำซ้ำ คัดลอก ดัดแปลง เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

สารบัญ

บทนำ: นี่ไม่ใช่สงครามที่จำกัดอยู่ในสนามรบ 7

ภาค 1: เป้าหมายของสงครามข้อมูลระดับประเทศ

บทที่ 1: เป้าหมายไม่ใช่การทำลาย แต่คือ “ควบคุม” 16

บทที่ 2: การกำหนดเรื่องเล่า ระดับโลก 39

ภาค 2: ยุทธวิธีที่ประเทศใช้ “โจมตี” กัน

บทที่ 3: ปฏิบัติการข่าวสาร 61

บทที่ 4: สงครามเรื่องเล่า 83

บทที่ 5: ปฏิบัติการจิตวิทยาข้าม ประเทศ 105

บทที่ 6: การโจมตีทางไซเบอร์เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการข้อมูล 127

ภาค 3: ยุทธวิธี “ป้องกันและโต้กลับ”

บทที่ 7: การควบคุมข้อมูลภายในประเทศ 156

บทที่ 8: การตอบโต้โฆษณาชวนเชื่อ 181

บทที่ 9: การสร้างอำนาจละมุนในระดับโลก 203

ภาค 4: เกมระดับสูง — การแข่งขันเพื่อสร้างอิทธิพล

บทที่ 10: แพลตฟอร์มดิจิทัลคือสนามแข่งขัน 229

บทที่ 11: ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์: เครื่องมือแห่งอำนาจ 255

บทที่ 12: สงครามผสมผสาน 282

ภาค 5: แล้วโลกกำลังมุ่งไปทางไหน

บทที่ 13: สงครามที่ไม่มีวันจบ 303

บทที่ 14: ประเทศแบบไหนได้ เปรียบ 323

บทที่ 15: รู้เท่าทันสงครามข้อมูล:
วิธีปกป้องการตัดสินใจของ ตัวเอง 345

บทสรุปท้ายเล่ม: ข้อมูล อำนาจ และความน่าเชื่อถือ

ในโลกยุคใหม่ 366

บทนำ: นี่ไม่ใช่สงครามที่จำกัดอยู่ในสนามรบ

ลองนึกภาพประเทศสองประเทศที่กำลังขัดแย้งกัน

ประเทศแรกมีกองทัพแข็งแกร่ง อาวุธทันสมัย และเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ส่วนอีกประเทศรู้ดีว่าการเผชิญหน้าทางทหารโดยตรงอาจมีต้นทุนสูงเกินกว่าจะรับไหว

แต่แทนที่จะใช้กำลังเข้าปะทะ อีกฝ่ายกลับเลือกใช้วิธีที่แตกต่างออกไป

เริ่มจากเผยแพร่ข้อมูล ตั้งคำถามต่อความน่าเชื่อถือของรัฐบาลอีกฝ่าย ขยายความขัดแย้งภายในสังคม และทำให้ประชาชนเริ่มสงสัยในสิ่งที่ผู้นำของตนเองกำลังทำ

ไม่มีเสียงปืน

ไม่มีรถถังเคลื่อนผ่านชายแดน

ไม่มีการประกาศสงครามอย่างเป็นทางการ

แต่ความเชื่อมั่นกำลังลดลง ผู้คนเริ่มไม่ไว้วางใจกัน และเหตุการณ์เดียวกันกลับถูกมองแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

นี่คือภาพหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่า **สงครามข้อมูล (Information Warfare)**

สงครามข้อมูลจึงเป็นการแข่งขันที่ใช้ข้อมูล การสื่อสาร และการรับรู้เพื่อสร้างความได้เปรียบ โดยอาจมุ่งเปลี่ยนความเข้าใจ ความเชื่อ หรือเงื่อนไขในการตัดสินใจของผู้คนและฝ่ายตรงข้าม

ความได้เปรียบไม่ได้เกิดจากการทำให้ทุกคนเชื่อเหมือนกัน แต่อาจเกิดจากการทำให้อีกฝ่ายลังเล สูญเสียความไว้วางใจ หรือเลือกทางที่ส่งผลเสียต่อเป้าหมายของตนเอง

เมื่อสนามรบไม่ได้อยู่แค่บนแผนที่

ในอดีต เมื่อพูดถึงสงคราม คนส่วนใหญ่มักนึกถึงกองทัพ รถถัง เครื่องบินรบ และขีปนาวุธ แต่การแข่งขันระหว่างประเทศในปัจจุบันมีหลายมิติกว่านั้น

ประเทศต่าง ๆ แข่งขันกันทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การทูต และอิทธิพลทางวัฒนธรรม ข้อมูลจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่เชื่อมโยงการแข่งขันเหล่านี้เข้าด้วยกัน

ภาพเพียงภาพเดียวอาจสร้างแรงกดดันทางการเมือง

ข่าวที่ถูกเผยแพร่ในช่วงเวลาหนึ่งอาจเปลี่ยนความเข้าใจของประชาชน

ข้อมูลที่ถูกขโมยมาอาจถูกนำออกมาเปิดเผยเพื่อสร้างผลกระทบต่อฝ่ายตรงข้าม

และเรื่องราวที่ถูกเผยแพร่อย่างต่อเนื่องอาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นที่ผู้คนมีต่อรัฐบาลหรือสถาบันต่าง ๆ

สิ่งที่น่าสนใจคือ การแข่งขันเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในช่วงสงครามเท่านั้น เพราะการสร้างอิทธิพลและการ

กำหนดความเข้าใจของผู้คนสามารถดำเนินต่อไปได้แม้ในช่วงเวลาที่ประเทศต่าง ๆ ไม่ได้เผชิญหน้ากันทางทหาร

ความได้เปรียบจึงอาจเริ่มต้นตั้งแต่ก่อนเกิดการปะทะ เมื่อแต่ละฝ่ายพยายามทำให้โลกเข้าใจเหตุการณ์ในแบบของตนเอง

ใครเป็นผู้รุกราน

ใครเป็นผู้ปกป้องตนเอง

ใครเป็นฝ่ายละเมิดกติกา

และใครควรได้รับความสนับสนุนจากนานาชาติ

คำตอบของคำถามเหล่านี้อาจส่งผลต่อความชอบธรรมทางการเมือง การสนับสนุนจากต่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างประเทศได้ไม่น้อยไปกว่าการเคลื่อนกำลังทหารในบางสถานการณ์

สงครามที่ทุกคนอาจมีส่วนร่วมโดยไม่รู้ตัว

คุณไม่จำเป็นต้องเป็นทหาร นักการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ข่าวกรองเพื่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับสงครามข้อมูล

ทุกวันที่เปิดโทรศัพท์ คุณกำลังพบกับข่าวการเมือง คลิปเหตุการณ์จากต่างประเทศ คำกล่าวอ้างเกี่ยวกับผู้นำ ภาพความขัดแย้ง และความคิดเห็นจากผู้คนจำนวนมาก

บางข้อมูลเป็นข้อเท็จจริง

บางข้อมูลเป็นความคิดเห็น

บางข้อมูลผิดพลาดเพราะผู้เผยแพร่เข้าใจไม่ถูกต้อง และบางข้อมูลอาจถูกสร้างหรือเผยแพร่โดยมีเป้าหมายเพื่อชักจูงผู้รับสาร

ปัญหาคือทั้งหมดสามารถปรากฏอยู่บนหน้าจอเดียวกันได้ โดยไม่มีเครื่องหมายบอกอย่างชัดเจนว่าอะไรจริงหรือไม่จริง

ยิ่งไปกว่านั้น ข้อมูลที่ตรงกับความเชื่อเดิมของเรามักทำให้รู้สึกน่าเชื่อถือกว่าข้อมูลที่ขัดแย้งกับสิ่งที่เราเชื่ออยู่แล้ว

เราอาจรีบแบ่งปันข่าวที่ทำให้ฝ่ายตรงข้ามดูแย่ โดยยังไม่ได้ตรวจสอบว่าข่าวนั้นเป็นจริงหรือไม่

เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ผู้รับข้อมูลไม่ได้เป็นเพียงผู้ชมอีกต่อไป การกดถูกใจ แสดงความคิดเห็น และแบ่งปันล้วนช่วยให้ข้อมูลเดินทางไปถึงผู้คนจำนวนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ไม่ควรเข้าใจว่าทุกข่าวที่สร้างความขัดแย้งเป็นปฏิบัติการของรัฐ หรือทุกข้อมูลที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วเกิดจากการวางแผนของใครบางคน

ความขัดแย้งในสังคมอาจเกิดจากปัญหาภายใน ความ

แตกต่างทางความคิด หรือความเข้าใจผิดได้เช่นกัน

หัวใจของการศึกษาสงครามข้อมูลจึงไม่ใช่การพยายามหาผู้อยู่เบื้องหลังทุกเหตุการณ์ แต่คือการทำความเข้าใจว่าข้อมูลถูกสร้าง เผยแพร่ ตีความ และนำไปใช้เพื่อสร้างอิทธิพลได้อย่างไร

หนังสือเล่มนี้จะพาคุณไปเห็นอะไร

เราไม่สามารถเข้าใจสงครามข้อมูลได้จากการรู้จักข่าวปลอมหรือการโฆษณาชวนเชื่อเพียงอย่างเดียว เพราะเบื้องหลังการแข่งขันนี้มีกลไกหลายอย่างที่เชื่อมโยงกัน

หนังสือเล่มนี้จะเริ่มจากการทำความเข้าใจว่า เหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงต้องแข่งขันกันเพื่อกำหนดการรับรู้และสร้างอิทธิพล จากนั้นจะพาไปสำรวจวิธีการที่ใช้ในการสร้างกระแส กำหนดเรื่องเล่า ชักจูงทางจิตวิทยา และนำข้อมูลจากการโจมตีทางไซเบอร์มาใช้สร้างผลกระทบ

เราจะศึกษาด้วยว่ารัฐบาลสามารถป้องกันสังคมจากข้อมูลบิดเบือนได้อย่างไร เส้นแบ่งระหว่างการรักษาความมั่นคงกับการควบคุมประชาชนอยู่ตรงไหน และเหตุใดความน่าเชื่อถือจึงเป็นสิ่งสำคัญในการแข่งขันระหว่างประเทศ

เมื่อเข้าสู่โลกของแพลตฟอร์มดิจิทัล ข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์ เราจะเห็นว่าเทคโนโลยีกำลังเปลี่ยนวิธีการสร้างอิทธิพลและการรับมือกับข้อมูลอย่างไร

ตลอดทั้งเล่ม เราจะพิจารณาทั้งมุมมองของผู้โจมตีและผู้ป้องกัน ใช้สถานการณ์สมมติเพื่อช่วยอธิบายกลไก และระมัดระวังการแยกข้อเท็จจริงออกจากการตีความ

เป้าหมายไม่ใช่การทำให้คุณหวาดระแวงทุกข่าวที่อ่าน หรือเชื่อว่ามีใครบางคนกำลังควบคุมทุกสิ่งอยู่เบื้องหลัง

แต่คือการทำให้คุณมองเห็นการแข่งขันที่เกิดขึ้น เข้าใจ

ว่าเหตุใดข้อมูลบางอย่างจึงมีอิทธิพลต่อผู้คน และรู้จักตั้งคำถามก่อนตัดสินใจเชื่อ

เพราะในโลกที่ทุกฝ่ายต่างแข่งขันกันเพื่อแย่งชิงความสนใจและความไว้วางใจ คนที่ได้เปรียบไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่มีข้อมูลมากที่สุด แต่อาจเป็นคนที่เข้าใจข้อมูลได้ดีกว่า

และคนที่ปกป้องตัวเองได้ดีที่สุด ไม่ใช่คนที่ไม่เชื่ออะไรเลย

แต่คือคนที่รู้ว่าควรเชื่ออะไร เพราะเหตุใด และมีหลักฐานเพียงพอหรือไม่

เมื่อคุณเข้าใจกลไกของสงครามข้อมูล คุณจะเริ่มมองเห็นว่าโลกไม่ได้แข่งขันกันเพียงเพื่อครอบครองพื้นที่หรือทรัพยากรอีกต่อไป แต่ยังแข่งขันกันเพื่อกำหนดว่าผู้คนจะมองโลกและตัดสินใจอย่างไรด้วย

บทที่ 1: เป้าหมายไม่ใช่การทำลาย แต่คือ “ควบคุม”

บทนี้มองสงครามข้อมูลจากระดับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ว่า ผู้เล่นต้องการเปลี่ยนทางเลือก ต้นทุน และเงื่อนไข การดำเนินนโยบายของอีกฝ่ายอย่างไร ส่วนบทที่ 5 จะลงรายละเอียดว่าความกลัว ความโกรธ และความ รู้สึกเป็นพวกเดียวกันส่งผลต่อพฤติกรรมของกลุ่มเป้า หมายอย่างไร

สงครามไม่จำเป็นต้องเริ่มด้วยเสียงปืนเสมอไป บางครั้งความได้เปรียบเกิดขึ้นตั้งแต่ก่อนผู้นำจะตัดสินใจ—เมื่อฝ่ายหนึ่งทำให้อีกฝ่ายลังเล ไม่ไว้ใจพันธมิตร หรือมองทางเลือกของตัวเองแคบลง

ลองจินตนาการว่าคุณเป็นผู้นำประเทศมหาอำนาจแห่ง

หนึ่ง ประเทศของคุณมีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ กองทัพทันสมัย และอิทธิพลทางการเมืองในระดับโลก แต่มีประเทศคู่แข่งที่กำลังขยายอำนาจอย่างรวดเร็ว หากคุณใช้กำลังทหารโจมตีคู่แข่งโดยตรง คุณอาจต้องเผชิญกับสงครามเต็มรูปแบบ การคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ และการสูญเสียพันธมิตรที่สำคัญ

คุณจะทำอย่างไร หากต้องการลดอำนาจของคู่แข่งโดยไม่เปิดฉากสงคราม?

คำตอบหนึ่งคือ การแข่งขันผ่านข้อมูล เศรษฐกิจ การทูต และอิทธิพลทางการเมือง คุณอาจพยายามทำให้พันธมิตรของคู่แข่งไม่ไว้วางใจเขา เปิดเผยข้อบกพร่องในการบริหารของเขา สนับสนุนการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่ขัดต่อกติกาสากล หรือทำให้ประชาคมโลกตระหนักถึงความเสี่ยงจากนโยบายของเขา

บางกรณีเป็นการแข่งขันทางการทูตตามปกติ บางกรณี

เป็นการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ และบางกรณีอาจพัฒนาไปสู่การบิดเบือนข้อมูลหรือปฏิบัติการลับเพื่อสร้างความเสียหายให้ฝ่ายตรงข้าม

สิ่งสำคัญคือ เราต้องไม่เหมารวมว่ากิจกรรมเหล่านี้เป็นสิ่งเดียวกันทั้งหมด แต่ในสนามแข่งขันที่ข้อมูลกลายเป็นทรัพยากรเชิงยุทธศาสตร์ มีเป้าหมายหนึ่งที่ปรากฏอยู่เสมอ นั่นคือ **การเปลี่ยนเงื่อนไขที่ทำให้ฝ่ายตรงข้ามตัดสินใจและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ**

บางครั้ง เป้าหมายไม่ใช่การทำลายประเทศอีกฝ่ายให้พินาศ แต่คือการทำให้ประเทศนั้นดำเนินนโยบายได้ยากขึ้น มีต้นทุนสูงขึ้น หรือสูญเสียการสนับสนุนที่จำเป็นต่อการรักษาอำนาจของตน นี่คือจุดเริ่มต้นของการทำความเข้าใจสงครามข้อมูลในระดับประเทศ

1. ทำให้อีกฝ่ายคิดในแบบที่คุณต้องการ

ในความขัดแย้งระหว่างประเทศ การใช้กำลังบังคับเป็น

เพียงวิธีหนึ่งในการเปลี่ยนพฤติกรรมของคู่แข่ง อีกวิธีหนึ่งคือการปรับเงื่อนไขแวดล้อมให้ทางเลือกบางอย่างมีต้นทุนสูงขึ้น ขณะที่อีกทางเลือกหนึ่งดูเป็นไปได้หรือคุ้มค่ามากกว่า

สมมติว่าประเทศ A ต้องการขยายความร่วมมือทางทหารกับประเทศ B แต่ประเทศ B กังวลว่าความร่วมมือนี้จะทำให้ประเทศ C ตอบโต้ ประเทศ A อาจใช้การทูตเพื่ออธิบายประโยชน์ของความร่วมมือ เสนอหลักประกันด้านความมั่นคง และแสดงให้เห็นว่าข้อตกลงดังกล่าวไม่เป็นภัยต่อประเทศ B

นี่คือการโน้มน้าวตามปกติ ซึ่งไม่ได้จำเป็นต้องเป็นสงครามข้อมูล แต่หากมีผู้เล่นรายหนึ่งจงใจเผยแพร่ข้อมูลเท็จเกี่ยวกับภัยคุกคาม สร้างหลักฐานปลอม หรือปกปิดแหล่งที่มาของการรณรงค์เพื่อทำให้ประชาชนของประเทศ B เข้าใจสถานการณ์ผิด

การกระทำนั้นอาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติการ

แทรกแซงข้อมูลได้ ความแตกต่างไม่ได้อยู่ที่ว่ามีการพยายามเปลี่ยนความคิดของผู้อื่นหรือไม่ แต่อยู่ที่วิธีการ ความโปร่งใส ความถูกต้องของข้อมูล และเจตนาที่เกี่ยวข้อง

ทำไมการเปลี่ยนความคิดจึงมีความสำคัญ

รัฐบาลไม่ได้ตัดสินใจโดยปราศจากแรงกดดัน

รัฐบาลต้องคำนึงถึงข้อจำกัดหลายด้าน ทั้งเสียงสนับสนุนในรัฐสภา ความสัมพันธ์กับพันธมิตร ผลกระทบทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการดำเนินนโยบาย การตัดสินใจที่สมเหตุสมผลในเชิงยุทธศาสตร์จึงอาจทำได้ยาก หากขาดทรัพยากรหรือความร่วมมือที่จำเป็น

หากผู้เล่นภายนอกสามารถทำให้ข้อมูลที่รัฐบาลใช้ประกอบการตัดสินใจคลาดเคลื่อน หรือทำให้พันธมิตรเข้าใจเงื่อนไขของความร่วมมือผิดไป พื้นที่ในการดำเนิน

นโยบายก็อาจแคบลง ลองนึกถึงการเจรจาระหว่างสองประเทศที่กำลังมีข้อพิพาท ซึ่งทั้งสองฝ่ายยังมีทางเลือกในการลดความตึงเครียด

แต่หากข้อมูลเกี่ยวกับข้อตกลงถูกบิดเบือนจนผู้เกี่ยวข้องประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ผิดไป การเจรจาอาจหยุดชะงัก หรือทำให้รัฐบาลไม่สามารถเลือกทางออกที่เป็นประโยชน์ได้

อย่างไรก็ตาม การเจรจาที่ล้มเหลวไม่ได้พิสูจน์ว่ามีการแทรกแซงข้อมูล ความแตกต่างสำคัญอยู่ที่ว่ามีหลักฐานแสดงการบิดเบือน การปกปิดแหล่งที่มา หรือการดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อเปลี่ยนเงื่อนไขการตัดสินใจหรือไม่

การวิเคราะห์ในระดับยุทธศาสตร์จึงต้องพิจารณาว่าใครพยายามเปลี่ยนทางเลือกของใคร ใช้เครื่องมือใด และเกิดผลต่อการดำเนินนโยบายอย่างไร

การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของสาธารณชนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะพิสูจน์ว่ามีปฏิบัติการลับเกิดขึ้น

2. ลดความเชื่อมั่นในรัฐบาลของฝ่ายตรงข้าม

ความเชื่อมั่นเป็นทรัพยากรที่มองไม่เห็น แต่มีผลต่อความสามารถของรัฐในการบริหารประเทศ ประชาชนไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยกับรัฐบาลทุกเรื่อง แต่โดยทั่วไปสังคมต้องมีความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าระบบการตัดสินใจสามารถทำงานได้

ข้อมูลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความน่าเชื่อถือ และปัญหาสำคัญสามารถตรวจสอบหรือแก้ไขได้ เมื่อความเชื่อมั่นลดลง รัฐบาลอาจเผชิญความยากลำบากในการดำเนินนโยบาย แม้ในเรื่องที่จำเป็นต่อสาธารณะ

อย่างไรก็ตาม ความไม่ไว้วางใจรัฐบาลไม่ได้เป็นสิ่งผิดปกติเสมอไป การตรวจสอบอำนาจรัฐ การเปิดโปง

การทุจริต และการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายที่ล้มเหลว เป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคมที่รับผิดชอบต่อประชาชน

ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อข้อมูลเท็จถูกใช้เพื่อทำให้ผู้คนเข้าใจผิด หรือเมื่อมีการจงใจทำให้ประชาชนไม่สามารถแยกแยะระหว่างหลักฐานที่น่าเชื่อถือกับข้อกล่าวหาที่ไม่มีมูลได้

จากความสงสัยสู่ความไม่ไว้วางใจทุกสิ่ง

ลองพิจารณาสถานการณ์สมมติต่อไปนี้

ประเทศหนึ่งกำลังเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจ รัฐบาลประกาศมาตรการแก้ไข แต่ผลลัพธ์ยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง สื่อหลายสำนักรายงานข้อบกพร่อง และประชาชนเริ่มตั้งคำถามต่อความสามารถของผู้บริหาร

ทั้งหมดนี้สามารถเกิดขึ้นได้ตามปกติในสังคม

แต่ในช่วงเวลาเดียวกัน อาจมีผู้เผยแพร่ข้อความที่กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ทุกคนทุจริต มีการปล่อยเอกสารที่ยังตรวจสอบที่มาไม่ได้ และมีการนำภาพจากเหตุการณ์เก่ามาใช้ประกอบข่าวราวกับเป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน

หากผู้รับสารไม่ตรวจสอบข้อมูล ก็อาจนำข้อกล่าวหาที่ไม่มีหลักฐานมารวมกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง จนเกิดความเข้าใจว่าข้อมูลทั้งหมดได้รับการพิสูจน์แล้ว

สิ่งที่น่ากังวลยิ่งกว่าการทำให้คนเชื่อข่าวผิดเพียงข่าวเดียว คือการทำให้ผู้คนหมดความสามารถหรือหมดความตั้งใจที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อทุกฝ่ายถูกมองว่าโกหกเหมือนกันทั้งหมด หลักฐานที่น่าเชื่อถือก็อาจสูญเสียความสำคัญไปด้วย

ภาวะเช่นนี้ทำให้การหาข้อสรุปร่วมกันยากขึ้น และเปิดพื้นที่ให้ข้อกล่าวหาที่รุนแรงแพร่กระจายโดยไม่ต้องรับภาระในการพิสูจน์มากนัก

อย่างไรก็ตาม เราไม่ควรสรุปว่าทุกกรณีที่ประชาชนไม่ไว้วางใจรัฐบาลเป็นผลจากปฏิบัติการของต่างชาติ ความล้มเหลวจริงของรัฐก็ทำลายความเชื่อมั่นได้เช่นกัน **ความแตกต่างสำคัญคือ การตรวจสอบรัฐบาลด้วยข้อเท็จจริงช่วยให้สังคมแก้ไขปัญหา ส่วนการบิดเบือนข้อมูลอาจทำให้สังคมสูญเสียความสามารถในการค้นหาว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร**

3. ทำให้ประเทศอ่อนแอจากภายใน

ประเทศหนึ่งไม่ได้เข้มแข็งจากจำนวนอาวุธหรือขนาดเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ความสามารถในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ความเชื่อมั่นในสถาบัน ความร่วมมือของประชาชน และความสัมพันธ์กับพันธมิตร ล้วนมีส่วนกำหนดว่าประเทศจะรับมือกับวิกฤตได้ดีเพียงใด

เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน รัฐบาลจำเป็นต้องสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องและทันเวลา ประชาชนต้องสามารถแยกคำเตือนที่น่าเชื่อถือออกจากข่าวลือ และหน่วยงานต่าง ๆ ต้องร่วมมือกันได้

หากระบบเหล่านี้ทำงานผิดพลาด ความเสียหายอาจเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น

ความแตกแยกมีต้นทุน

สังคมที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันไม่ใช่สังคมที่อ่อนแอโดยอัตโนมัติ ความเห็นต่างสามารถช่วยเปิดเผยข้อผิดพลาดและนำไปสู่การตัดสินใจที่ดีขึ้นได้ สิ่งที่ทำให้สังคมเปราะบางคือการที่ความขัดแย้งทำลายความสามารถในการร่วมมือ แม้เมื่อทุกฝ่ายกำลังเผชิญปัญหาเดียวกัน

ตัวอย่างเช่น หากเกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่ แต่ประชาชนไม่เชื่อคำเตือนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบเพราะได้รับ

ข้อมูลที่ขัดแย้งกันจำนวนมาก การอพยพหรือการให้ความช่วยเหลืออาจล่าช้า

หากเกิดการโจมตีทางไซเบอร์ต่อระบบสาธารณูปโภค แล้วมีข่าวลือแพร่กระจายว่าเหตุการณ์ทั้งหมดเป็นแผนการของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งที่ยังไม่มีหลักฐานยืนยัน เจ้าหน้าที่อาจต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมากเพื่อรับมือกับความสับสนเพิ่มเติม

ในสถานการณ์ระหว่างประเทศ ความเสียหายลักษณะนี้อาจสร้างประโยชน์ให้แก่คู่แข่ง โดยเฉพาะหากประเทศที่ได้รับผลกระทบต้องใช้เวลาและทรัพยากรไปกับการแก้ปัญหาภายในแทนที่จะดำเนินนโยบายตามเป้าหมายเดิม

แต่การเกิดความวุ่นวายไม่ได้พิสูจน์ว่ามีผู้วางแผนสร้างความวุ่นวายเสมอไป การวิเคราะห์อย่างรอบคอบต้องพิจารณาว่าใครได้ประโยชน์ ใครมีความสามารถในการดำเนินการ และมีหลักฐานใดเชื่อมโยงผู้เกี่ยวข้องกับ

เหตุการณ์นั้นจริง การได้ประโยชน์จากเหตุการณ์เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการตั้งคำถาม ไม่ใช่หลักฐานเพียงพอที่จะตัดสินความผิด

4. ทำลายความชอบธรรมของฝ่ายตรงข้าม

ในการเมืองระหว่างประเทศ ความชอบธรรมมีความสำคัญต่อการสร้างพันธมิตร การได้รับความร่วมมือ และการรักษาการสนับสนุนจากประชาคมโลก ประเทศหนึ่งอาจมีกำลังทหารมาก

แต่หากการกระทำของประเทศนั้นถูกมองว่าละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศหรือทำให้พลเรือนตกอยู่ในอันตราย ก็อาจเผชิญแรงกดดันทางการทูตและเศรษฐกิจได้ ในกรณีนี้ การเปิดเผยหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำผิดอาจเป็นกระบวนการตรวจสอบที่ชอบธรรมและช่วยให้สังคมระหว่างประเทศตัดสินใจได้ดีขึ้น

แต่ในอีกด้านหนึ่ง ผู้เล่นบางรายอาจพยายามสร้างข้อ

กล่าวหาที่ไม่มีหลักฐาน ตัดต่อข้อมูล หรือเลือกนำเสนอข้อเท็จจริงเพียงบางส่วนเพื่อทำให้ฝ่ายตรงข้ามดูเลวร้ายกว่าความเป็นจริง ทั้งสองกรณีอาจใช้ภาพ วิดีโอ เอกสาร และถ้อยแถลงที่ดูคล้ายกัน แต่แตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความถูกต้องและความโปร่งใส

ใครเป็นผู้กำหนดว่าใครคือฝ่ายผิด

เมื่อเกิดสงคราม แต่ละฝ่ายมักพยายามอธิบายว่าการกระทำของตนมีเหตุผลอย่างไร และเหตุใดอีกฝ่ายจึงเป็นผู้สร้างปัญหา รัฐบาลอาจจัดแถลงข่าว เผยแพร่เอกสาร และนำเสนอหลักฐานต่อสื่อระหว่างประเทศ

ขณะเดียวกัน องค์กรอิสระ นักข่าว และหน่วยงานระหว่างประเทศอาจตรวจสอบข้อมูลเหล่านั้นจากแหล่งอื่น ในโลกที่ข้อมูลไหลเวียนอย่างรวดเร็ว คำอธิบายแรกที่ได้รับความสนใจอาจส่งผลต่อความเข้าใจของผู้คน แต่ไม่ได้หมายความว่าคำอธิบายแรกจะถูกต้องที่สุด หลักฐานใหม่อาจปรากฏในภายหลัง คำกล่าวอ้าง

บางอย่างอาจได้รับการยืนยัน ขณะที่บางอย่างอาจถูกหักล้าง ดังนั้น การตัดสินความชอบธรรมไม่ควรขึ้นอยู่กับว่าใครเล่าเรื่องได้ดังกว่า แต่ควรพิจารณาข้อเท็จจริง บริบท กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

และคุณภาพของหลักฐาน ประเทศที่สามารถนำเสนอข้อมูลที่ตรวจสอบได้อย่างโปร่งใสย่อมมีโอกาสสร้างความน่าเชื่อถือได้มากกว่าประเทศที่พึ่งพาข้อกล่าวหาซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ในระยะยาว

5. ทำไมบางครั้งการไม่ทำอะไรเลยจึงเป็นความได้เปรียบ

สงครามข้อมูลไม่ได้จำเป็นต้องทำให้ประชาชนของฝ่าย

ตรงข้ามหันมาสนับสนุนประเทศผู้โจมตีเสมอไป บางครั้งผลลัพธ์ที่ต้องการอาจเป็นเพียงการทำให้ฝ่ายตรงข้ามลังเล ไม่มั่นใจ หรือไม่สามารถตกลงกันได้